

Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhets- och uppföljningsplan 2017-2019

1. Vårt övergripande uppdrag och dess finansiering	5
1.1. Vi har regionfullmäktiges och regionala utvecklingsnämndens uppdrag.....	5
1.2. ...tydliggjort via Regiondirektörens direktiv	6
1.2.1i form av prioriterad inriktning	6
1.2.2i form av planeringsdirektiv	6
1.2.3i form av budgetdirektiv	7
1.2.4i form av uppföljningsplan	7
1.3. Men vi har också regeringens uppdrag.....	8
1.4. ...liksom ett uppdrag från EU.....	8
1.5. ...och dessutom från FN-systemet.....	8
1.6. Vårt uppdrag basfinansieras via skatter.....	9
1.7. ...men har också extern finansiering	9
1.8. Vi utför dessutom finansierade uppdrag åt länets kommuner	9
1.9. Våra inre ramar tydliggörs genom program, policies och strategier	10
2. Vår modell för att lösa uppdraget	12
2.1 Vi har organiserat oss så här.....	12
2.2...och samverkar med övriga delar av Region Jämtland Härjedalen	12
2.3 Dessutom har vi många nätverk inom regionen... ..	13
2.4...liksom från andra regioner/län i Sverige.... ..	13
2.5...men även internationellt samverkar vi	13
2.6 Vi deltar i många större sammanhang.... ..	14
2.7...men verkar också i det lilla	15
2.8 Vi arbetar med stor öppenhet.....	15
2.9...och är alltid beredda att förändra oss.....	15
3. Vårt dagliga arbete utgår från verkligheten	16
3.1 Verkligheten i Jämtland Härjedalen förbjuder ”stuprörstänk”	16
3.2 ...och därför försöker vi bryta barriärer och tänka utanför boxen.....	16
3.3 Vad som är viktigast är ofta en bedömningsfråga.....	16
3.4förutom jämställdhet som är en odiskutabel tillväxtfaktor.....	17
3.4 ...och därför delar vi in vårt arbete i följande insatsområden:.....	17
4. Insatsområden	18
4.1 Insatsområde Företagande	19
4.2 Insatsområde Kompetensförsörjning.....	20
4.3 Insatsområde Integration.....	21
4.4 Insatsområde Välfärd	22

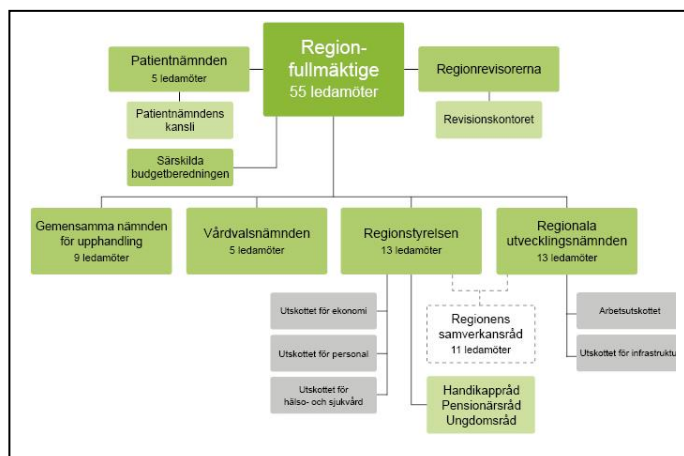
4.5	Insatsområde Fossilbränslefritt.....	23
4.6	Insatsområde Kultur.....	24
4.7	Insatsområde Tillgänglighet.....	25
4.8	Insatsområde Attraktion.....	26
5.	Ekonomi.....	27
	Förutsättningar.....	27
	Inprioriteringar med finansiering enligt särskilt beslut.....	27
	Inprioriteringar med finansiering inom tilldelad ram.....	27
	Koncernbudget 2017.....	27
	Ekonomisk plan 2017-2019.....	28
	Budget 2017 per verksamhetsområde.....	28
6.	Mål och resultatmått.....	29
7	Koncernbolagen.....	33
8	Bilaga: Fördjupad projekt- och aktivitetsredovisning med mål.....	36

1. Vårt övergripande uppdrag och dess finansiering

1.1. Vi har regionfullmäktiges och regionala utvecklingsnämndens uppdrag...

Regionfullmäktige fastställer Region Jämtland Härjedalens vision och strategiskt övergripande mål. Regionfullmäktige beslutar också om ekonomiska ramar för verksamheten och fastställer budget för Region Jämtland Härjedalen. Det är också regionfullmäktige som beslutar hur hög skattesatsen ska vara och vilka avgifter och taxor organisationen ska ta ut.

Regionstyrelsen och de olika nämnderna har tillsammans uppdrag att verkställa regionfullmäktiges beslut. Styrelse och nämnderna fastställer verksamhetsplaner som utgår från de strategiska målen kopplat till deras olika verksamhetsområden.

Regionstyrelsen är det ledande politiska förvaltningsorganet med ansvar för hela Region Jämtland Härjedalens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också se till att organisationen uppfyller kraven på produktivitet, effektivitet och kvalitet.

Regionala utvecklingsnämnden har hand om de regionala utvecklingsfrågorna och ansvarar för de regionala utvecklingsuppgifterna som följer av lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. Nämnden ansvarar också för kulturverksamhet, fattar beslut om regionala utvecklingsmedel och fullgör uppgiften som regional kollektivtrafikmyndighet. Nämnden ska också arbeta med internationella frågor, frågor om folkhälsa, utom hälso- och sjukvårdsrelaterad folkhälsa. Andra uppgifter är klimat, energi och miljö, ur ett regionalt perspektiv, jämställdhet- och mångfald ur ett regionalt perspektiv enligt uppdrag från staten.

Nämnden är också styrelse för folkhögskolorna. Utifrån sina uppgifter har nämnden både en beställar- och en utförarroll med fokus på medborgarnas behov, till exempel vad gäller infrastruktur, samt fokus på verksamheten utifrån nämndens utvecklingsansvar. Regionala utvecklingsnämnden har två utskott: arbetsutskottet och utskottet för infrastruktur. Utskotten har bland annat som uppgift att arbeta med fördjupning inom fokusområden och strategiska utvecklingsområden.

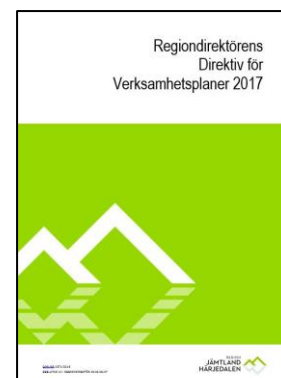
Nämnden har för 2017 beslutat om fem speciella och övergripande prioriteringar vilka ska ses som horisontella och genomsyra hela arbetet i förvaltningen. Dessa är:

- Integration och demografi
- Näringslivsutveckling
- Miljö och klimat
- Regional översiktsplan
- Jämställdhet

1.2. ...tydliggjort via Regiondirektörens direktiv

För år 2017 har regiondirektören lagt fast ett direktiv i fyra delar för att ge ledning och styrning i förvaltningens verksamhetsplanering. De fyra delarna är:

- Prioriterad inriktning
- Planeringsdirektiv
- Budgetdirektiv
- Uppföljningsplan

1.2.1 ...i form av prioriterad inriktning

De prioriterade inriktningarna är i sin tur fyra: **Tillgänglighet, Effektivitet, Attraktiv arbetsgivare** samt **Mångfald**. Syftet med prioriteringen är att samla regionens gemensamma krafter där de verkligen behövs. Prioriteringen är också nödvändig för att göra det konkret och tydligt för regionens medarbetare vad de i sitt dagliga arbete ska fokusera på.

Tillgänglighet innebär att vara den lätt tillgängliga aktören för att stödja och stimulera regionala utvecklingssatsningar inom kompetensförsörjning, infrastruktur och näringslivetableringar och kultur. Tillgänglighet är också kopplat till regionens *kärnvärde Välkommande*.

Effektivitet – vilket står för kvalitet och produktivitet - innebär bl a att i det kärva ekonomiska läge som regionen befinner sig så är god kostnadskontroll viktigt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Men då en uppnådd ökad effektivitet inom regionala utvecklingsuppdraget ofta sker i samverkan med externa parter kan *tillförda* regionala ekonomiska resurser resultera i att kostnadseffektiviteten kan öka då insatsen syftar till fler nyetablerade företag och i sin tur genererande mer skatteintäkter. För uppnående av kvalitet och produktivitet är regionens arbete med Lean en viktig beståndsdel. Effektivitet är också kopplat till regionens *kärnvärde Handlingskraftig*.

Attraktiv arbetsgivare innebär bl a att varje medarbetares kompetens ska tas tillvara och utvecklas där alla ska synas, få återkoppling och stöd och få möjlighet att aktivt delta i utvecklingen av verksamheten. Ett framgångsrikt regionalt tillväxtarbete bygger på samverkan mellan kompetenser. Därför arbetar förvaltningen enligt modellen *Samhandlingstrappan*. Attraktiv arbetsgivare är också kopplat till regionens *kärnvärde Pålitlig*.

Mångfald innebär en betoning av betydelsen av integrering och inkludering av nya länsinvånare. Detta är en nödvändighet för kompetensförsörjning, social tillit mm. I en ökad konkurrens mellan länder och regioner är attraktivitet och specialisering avgörande framgångsfaktorer och ett starkt inkluderande av från utlandet inflyttade personer ökar mångfalden. Detsamma gäller ett målmedvetet arbete för ökad jämställdhet och jämlikhet. Mångfald står också för den inre processen i organisationen där samverkan mellan förvaltningarna är en framgångsfaktor. Mångfald är också kopplat till regionens *kärnvärde Välkommande*.

Vid implementeringen av de prioriterade inriktningarna har varje medarbetare ett stort ansvar. Vid arbetsplatsträffar (APT) är det en återkommande diskussionspunkt under områdeschefens ledning liksom vid medarbetarsamtalens individuella prestationsuppföljning.

1.2.2 ...i form av planeringsdirektiv

Region Jämtland Härjedalens tre förvaltningar ska samtliga i sina verksamhetsplaner beakta övergripande förhållanden gällande medarbetaravsnitten, den ekonomiska utmaningen samt förberedelsearbete för eventuell regionbildning i Norrland.

Medarbetarna är förvaltningens viktigaste tillgång och vårt ansikte utåt. Under 2016 startade vi ett utvecklingsarbete vilket fortsätter under 2017 med målet att arbeta mer horisontellt utgående från en helhetssyn på regional utveckling. I och med regionbildningen 1 januari 2015 fick vi mångdubbelt fler medarbetare och det är då angeläget att vi representerar regionen utgående från en enhetlig värdegrund. De gemensamma kärnvärdena är *Välkomnande, Handlingskraftig och Pålitlig* och samtliga medarbetare ska under 2017 genomgå en webbaserad utbildning inom området.

Den ekonomiska utmaningen för region Jämtland Härjedalen är mycket stor. I regiondirektörens direktiv är det tydliggjort som *”Varje verksamhetsplan måste på ett tydligt sätt beskriva vilka åtgärder som kommer att vidtas under 2017 för att effektivisera verksamheten utifrån tilldelad budget”* samt *”En uppnådd ökad effektivitet inom regionala utvecklingsuppdraget sker i samverkan med externa parter. Fler nyetablerade företag – genererande mer skatteintäkter – kan vara resultatet av tillförda regionala ekonomiska resurser, på så sätt kan kostnadseffektiviteten öka.”* I årets verksamhetsplan har detta hanterats via principen bromsa och gasa samtidigt där frigjorda medel via effektiviseringar har satsat i en mycket viktig inkubatorsverksamhet, se vidare kapitel 5.

En regionbildning i Norrland kommer ej att ske under riksdagens nuvarande mandatperiod. Det finns ändå ett behov av ökad samverkan med de aktörer som har det regionala tillväxtansvaret i respektive län. Detta kommer att ske via fortsatta diskussioner för våra olika insatsområden med Norrbotten, Västerbotten och Västernorrlands tillväxtansvariga. Samtidigt är det viktigt att region Jämtland Härjedalen ökar förmågan att göra kvalificerade prognoser och trendanalyser. Detta sker bland annat genom deltagande i Reglabs projekt *”Framsyn 2050”*.

1.2.3 ...i form av budgetdirektiv

Budgetdirektivet innehåller en beskrivning av de ekonomiska ramar som vår förvaltning har att förhålla oss till. Utrymme för utökning av budgetramar finns således inte. Förändring kräver omfördelning inom given ram. Stor återhållsamhet och fortsatt fokus på resultatförbättrande åtgärder kommer således fortsatt prägla det ekonomiska arbetet. I augusti 2016 kom SKL ut med en ny skatteunderlagsprognos som påverkar innevarande och föregående års skatteavräkning samt den plan för skatteintäkter som regionen baserat budgeten för nästkommande år. Prognosen visar på försämrade skatteintäkter kommande år. Ekonomin beskrivs närmare i kapitel 5, sidan 27

Budgetram enligt RF juni Miljoner kronor	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Regionala utvecklingsnämnden	306,7	311,6	321,5	333,6

1.2.4 ...i form av uppföljningsplan

För att kunna veta om vi når prioriteringen Effektivitet är uppföljning centralt. Att göra saker på rätt sätt är inte alltid detsamma som att göra rätt saker. För detta sker uppföljning på olika nivåer och enligt olika metoder. För detta redogörs närmare i kapitel 6, sidan 29.

1.3. Men vi har också regeringens uppdrag...

Regeringen har tilldelat Region Jämtland Härjedalen det regionala tillväxtansvaret för Jämtlands län vilket innebär att vi ska bidra till ett effektivt och resultatriktat genomförande av den regionala tillväxtpolitiken utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart perspektiv. I uppdraget ligger att genomföra och följa upp den regionala utvecklingsstrategin samt att arbeta med integration / mångfald och utgå från ett jämställdhetsperspektiv i regionala tillväxtpolitiken. Från regeringen har vi också uppdraget att handha och fördela regionala tillväxtmedel – 1:1 – till företags- och projektstöd, samordna bredbandsutbyggnaden, ansvara för infrastrukturplanering liksom att ansvara för det regionala programmet gällande kommersiell service på landsbygd. Vi har också uppdraget att vara sekretariat för Socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden för tiden 2014 – 2020 för Jämtlands och Västernorrlands län.

Detta uppdrag regleras i ett årligt *villkorsbeslut* och skall återrapporteras till regeringen enligt en särskild modell.

1.4. ...liksom ett uppdrag från EU.....

Regionernas Europa är ett begrepp som vinner allt mer innehåll. I många sammanhang träder nationalstaterna tillbaka till förmån för regionerna i olika konstellationer. Ur ett jämtländskt perspektiv, med 128 000 invånare, kan det vara svårbegripligt. Många regioner i Europa har befolkningstal långt över Sverige som nation och har strukturer med regionala sakområdesdepartement och regionala ministrar. EU förväntar sig att regionerna bidrar till sammanhållningspolitiken och genomförandet av Europa 2020.

För att stimulera regionerna till ett transnationellt samarbete finns många finansiella stödmöjligheter. Ett sådant är Interreg Europé, tidigare IV-C, där europeiska regioner med god geografisk spridning nord-syd och öst-väst tillsammans arbetar med policyutveckling och utbyte av goda exempel. Ett annat är Norra Periferin med en öst-västlig axel i norra Europa. Regionala utvecklingsförvaltningen deltar under 2017 i två sådant samarbete och har under tidigare år varit med i ett flertal projekt vilket skapat ett brett och geografiskt väl spritt nätverk av pro-aktiva regioner.

Vidare har vi ett uppdrag att nyttjandet av europeiska strukturfonderna är i linje med Europa 2020's tillväxtmål vilka är nedbrutna till det regionala strukturfondsprogrammet där fokusområden och målskrivningar finns.

1.5. ...och dessutom från FN-systemet

FN har lagt fast 17 Globala utvecklingsmål, som ersätter de tidigare Milleniemålen <http://www.un.org/sustainabledevelopment/>, och för alla dessa är det tydligt uttalat att uppdraget att agera för uppfyllandet även är ett regionalt uppdrag. Nationalstaten har inte rådighet över flertalet av de processer som måste vridas eller skyndas på för att nå målen, det krävs en större närhet till de regionala förhållandena för att kunna utforma rätt politik.

Inom FN-systemet finns ett flertal olika sakområdesgrupperingar. Ett sådant är UNESCOs Creative City Network som är globalt täckande och har som medlemmar – efter ansökan och noggrann internationell validering – städer/regioner som är särskilt framstående inom en av sju områden. Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen är enda svenska deltagare i nätverket och det inom området gastronomi. Under 2017 leder vi den globala styrgruppen för de 18 gastronomistäderna fördelade på 15 länder.

Nöjda deltagare under gastronomiveckan i Östersund, september 2016.

1.6. Vårt uppdrag basfinansieras via skatter.....

Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhet finansieras till 80% via skatter, 311 miljoner 2017. Av detta belopp finansieras Länstrafiken AB med 174 miljoner och Norrtåg AB med 19 miljoner. Den stora andelen skattefinansierad verksamhet ställer stora krav på kundcentrering, transparens och ständiga ansträngningar till hög kostnadseffektivitet. Detta är även ett fokus i regiondirektörens direktiv för år 2017. Skatteintäkterna har sitt huvudsakliga ursprung i medborgarnas löneskatter – ”landstingsskatt”.

1.7 ...men har också extern finansiering

Budgetens övriga 77 miljoner härrör till stor del från projektverksamhet via EU's strukturfonder – regionala strukturfonds- och sociala programmen, interreg Sverige – Norge, interreg Europé, Life+, norra periferiprogrammet och landsbygdsprogrammet. Även de nationella regionala tillväxtmedlen (1:1) är en viktig delfinansiär i projekt liksom finansiering från Energimyndigheten för verksamhet som utförs inom bl a energieffektivisering. Via den statliga kultursamverkansmodellen växlas de regionala kulturmedlen upp.

Andra externa finansiärer söks för olika projekt och detta varierar över åren. Exempelvis har Nordiska ministerrådet och andra finansiärer beviljat medel för verksamheter i linje med våra prioriteringar.

1.8. Vi utför dessutom finansierade uppdrag åt länets kommuner

Det tidigare kommunförbundet Jämtlands län upplöstes i samband med bildandet av Regionförbundet 2011. Ett flertal av effektivitetshöjande tvärkommunala verksamheter av utvecklingskaraktär fortsatte att drivas i Regionförbundets regi. Inför övergången till Region Jämtland Härjedalen samlades dessa kommunala samverkansuppdrag i ett avtal med tillhörande kommunal finansiering. Åtterrapporering sker via olika samverkansarenor men även i regionens samverkansråd samt via en skriftlig årsrapport där avtalet kontinuerligt utvärderas.

1.9. Våra inre ramar tydliggörs genom program, policier och strategier

Verksamhetsplanen är ett årligt styrdokument med en treårig horisont. Utgångspunkten är de ramar och uppdrag som fastställs genom politiska beslut på olika nivåer. I många sammanhang omformas dessa till policier, strategier och handlingsplaner vilka som regel har en giltighetstid över flera år eller till dess att nytt beslut fattas. Särskilda prioriteringar, inom de övergripande politiska inriktningarna, kan också fastställas vilket påverkar genomförandet av det politiska uppdraget i förvaltningen.

För verksamhetsåret 2017 har regionfullmäktige lagt fast följande strategiska mål inom området samhälle vilka regionala utvecklingsnämnden sedan har formulerat framgångsfaktorer från. De strategiska målen är:

- Stimulera så att innovativa och framtidsinriktade idéer blir färdiga produkter och tjänster genom bra stöd, god beredskap och snabb hantering.
- Effektiv infrastruktur i form av vägar, järnvägar, flyg, bredband och digital teknik.
- Kulturen har en viktig roll för regional utveckling, hälsa, delaktighet, inflytande och personlig utveckling.
- Integration genomsyrar hela det regionala utvecklingsarbetet.
- Jämtland Härjedalen har en ökad inflyttning med fler i arbete och ökat företagande.
- Förbättrad psykisk hälsa.
- Hälsöfrämjande och trygga levnadsvillkor och samordnad hälso- och sjukvård för minskade sjukskrivningstal.

Under ett pågående verksamhetsår inträffar händelser vilket inte kunnat förutses vid verksamhetsplanens fastställelse. Det kan gälla såväl oförutsedda samhällsförändringar, förutsättningar för företagande eller annat som leder till förväntan om ageranden från vår förvaltning. I uppdraget som regionalt tillväxtansvarig ingår också att vara ”snabbfotad” samt att vara mer agerande än bara reagerande. Fastställd delegationsordning reglerar hur detta kan ske. De politiska besluten har lagt ramarna för vad som ska göras där förvaltningsorganisationen lägger fast hur genomförandet ska ske. Det är en arbetsfördelning som bygger på ömsesidig tillit och transparens.

“Om det är något jag lärt mig under min långa bana så är det att det är omöjligt att segra utan att ha initiativet. Därför är en förstklassig underrättelsetjänst nödvändig”

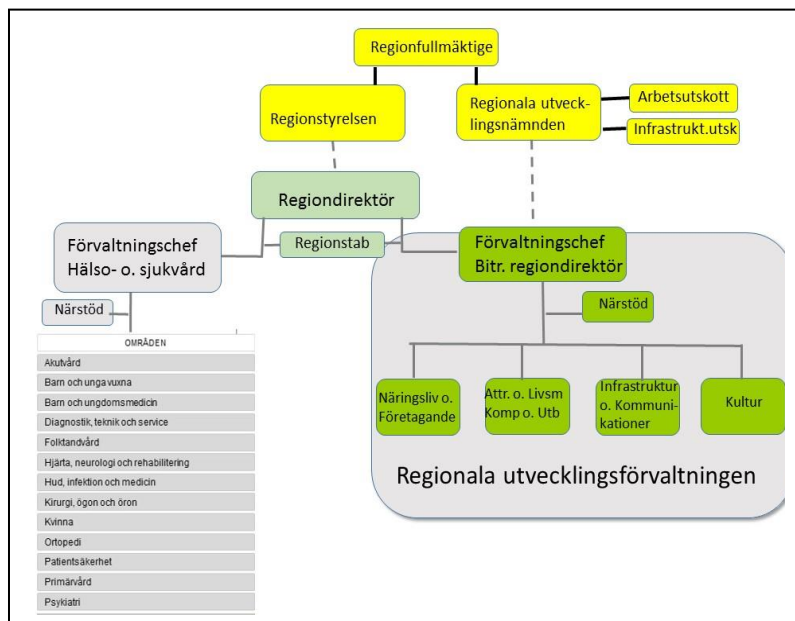
Fältmarsalk Montgomery

Hur vi ska träffa rätt i genomförandet av det politiska uppdraget framgår av kapitel 2 – 5 samt kapitel 8. Hur vi mäter träffsäkerheten i genomförandet av de politiska målen och intentionerna framgår av kapitel 6.

2. Vår modell för att lösa uppdraget

2.1 Vi har organiserat oss så här...

Regionala utvecklingsförvaltningen är organiserad med ett Närstöd underställt förvaltningschefen med funktionerna förvaltningscontroller, regional utvecklingsstrateg och internationell strateg. Strategiskt utvecklingsarbete diskuteras i ledningsgruppen. Operativt arbete sker via fyra områden som leds av respektive områdeschef. Genomförandet av vårt uppdrag bygger på stort egenansvar från medarbetarna och en strävan efter samverkan

Verksamhetsplanens genomförande förutsätter en kontinuerlig samverkan mellan berörda aktörer inom vår organisation och med samhället utanför. Den förutsätter också ett systematiskt och långsiktigt förändringsarbete, att stuprör knyts samman med rejäla hängrännor – och att utflödena samlas i en bäck.

För att nå strukturförändring krävs ett brett deltagande och en kontinuerlig dialog, se figur till höger. Det innebär samtal och utbyte av information. En avstämning med aktörerna om hur de ser på regionens utmaningar leder till samsyn. När aktörerna är överens om hur frågan ska hanteras och att framgången nås bäst genom att göra det tillsammans, då har samverkan uppnåtts.

De nödvändiga förutsättningarna finns då för att gå vidare och kunna fatta beslut som leder till samhandling. Implementering av denna arbetsmetod påbörjades hösten 2016 och arbetet att effektivisera vår förvaltning för att nå bättre kundnytta fortsätter under 2017.

2.2...och samverkar med övriga delar av Region Jämtland Härjedalen

Regionala utvecklingsförvaltningen är genomförandeorganisation för den politiska styrningen av regionala tillvästuppdraget. För en optimering av stödfunktioner ges administrativt stöd i form av personal- och ekonomihantering liksom sekretariat, IT, kommunikation och upphandling från den gemensamma Regionstaben. Även forsknings- och utvecklingsavdelningen inom regionstaben har en stödfunktion i vissa frågor. Till exempel kan arbetet med det strategiska samhällsmålet ”.. så att innovativa och framtidsinriktade idéer blir färdiga produkter och tjänster ..” utvecklas genom att hälso- och sjukvårdsförvaltningens verksamhet kan fungera som testbädd för projektanknutna

utvecklingsarbeten i företag. På samma sätt kan ett effektivt arbete inom energieffektivisering i regionens fastighetsbestånd ömsesidigt utbyta erfarenheter och goda exempel med det energieffektiviseringsuppdrag vi har riktat mot kommuner och företag på uppdrag av Energimyndigheten.

2.3 Dessutom har vi många nätverk inom regionen...

Vår samverkan med kommunerna är tät och nära, delvis uppfångad i ett samverkansavtal. I övrigt träffar vi regelbundet förvaltnings- och kommuncheferna i olika grupperingar – och förkortningar – såsom FoU Jämt, SVOM, SOSAM, ”Fredagsgruppen”, BUZ, inflyttningsgruppen, klimatrådet m fl.

Utöver detta finns nätverk där både näringsliv och offentlighet ingår, till exempel Länspartnerskapet, samt en koppling till rena företagarnätverk. För att den valda arbetsmodellen för förvaltningen, samhandlingstrappan, ska vara funktionell krävs att nätverken underhålls och utvecklas. Många nätverk uppfattas som personbundna och det är en stor utmaning, som en del av strävan efter hög transparens, att medarbetare delar med sig till kollegor av den information och de ”trådar” som utbyts i nätverken.

2.4...liksom från andra regioner/län i Sverige...

Region Jämtland Härjedalen representerar knappt 1,3 % av Sveriges befolkning i en omvärld där samhällsomvandlingen sker snabbt och ibland oförutsett. Det är då nödvändigt att undvika ett protektionistiskt arbetssätt utan att i stället ha en stor grad av nyfikenhet och omvärldsspaning. Av den anledningen lärar vi oss med andra regioner, och ibland länsstyrelser, för höjd effektivitet. Vi är aktiva inom Reglab – nationellt medlemsstyrt forum för lärande om regional utveckling – och de många nätverk och lärprojekt som drivs i dess regi, t ex gällande integration, kompetensförsörjning, översiktsplanering och för ett bredare sätt att mäta regional utveckling.

Vi samverkar mellan de nordliga länen inom Analyssamverkan Norr för att utveckla likvärdiga uppföljningsmetoder för regional utveckling. Inom det sociala området deltar vi i utveckling av Anhörigstöd (NKA) tillsammans med övriga regioner. Vi samverkar också inom många andra delområden inom socialtjänsten där kunskap baserat på evidens är viktigt.

Tillsammans med de övriga energikontoren i Sverige utvecklar vi rådgivningsmodellerna och vi samverkar med andra regioner gällande metodutveckling för att hantera den demografiska utmaningen och nå högre inflyttning.

2.5...men även internationellt samverkar vi

Den regionala utvecklingsförvaltningens olika verksamheter har på många sätt internationella kontakter och frågor som en naturlig del i det dagliga arbetet. Det internationella arbetet ska gå hand i hand med det regionala utvecklingsansvaret, internationellt arbete är inte ett mål i sig utan ett verktyg för att utveckla verksamhet och för förbättrad måluppfyllnad. Vi delar upp frågorna i två kategorier: strategiska internationella frågor och operativa internationella frågor.

Vårt samverkans- och påverkansarbete gentemot EU drivs av politiska representanter med hjälp av sakkunniga tjänstemän. Arbetet utgår från vår politiska påverkansplattform Europaforum Norra Sveriges (EFNS:s) arbetsprogram och sker genom det nätverket och våra andra politiska

påverkansplattformar: Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) miljönätverket Encore och Assembly of European Regions (AER). Tillsammans med våra partnerregioner blir vår röst i EU starkare. En viktig del i samverkans- och påverkansarbetet är vårt och Västernorrlands gemensamma representationskontor i Bryssel, Mid Sweden European Office (MSEO).

Av tradition – och goda skäl – samverkar Region Jämtland Härjedalen västerut med Trøndelag och även med mellersta Finland via Mittnordensamarbetet. Det europeiska utvecklingsfondssystemet (ERDF) skapar goda förutsättningar för ett bredare internationellt arbete med andra europeiska regioner. Genom Norra Periferiprogrammet har några hantverksbutiker /-tillverkning i länet blivit certifierade enligt en kanadensisk modell, Economusée, vilket inneburit ökad omsättning. Det tidigare programmet Interreg IVC innebar bl a tjänsteförsäljning till länder i forna Östeuropa men också mycket kunskapsutbyte inom områdena förnybar energi och kopplingarna gastronomi – kultur. De nätverk och kontakter som byggts upp följer med över i nya EU-strukturer, exempelvis det nuvarande samarbetet med sju regioner inom programmet Interreg Europé för höjd energieffektivitet i byggnader.

Det konsekventa arbetet i länet inom mathantverk/gastronomi har resulterat i ett deltagande, som enda svenska region, i UNESCO's nätverk Creative Cities Network med totalt 116 städer i 54 länder. Under 2016-2017 leder Region Jämtland Härjedalen tillsammans med Östersunds kommun den globala styrgruppen för område gastronomi.

Genom projektet Craft International har företag som Storsjöhyttan glasblåsningsstudio blivit certifierade i nätverket Économusée

2.6 Vi deltar i många större sammanhang...

I och med uppdraget att vara regionalt tillväxtansvarig i Region Jämtland Härjedalen innebär det ett aktivt deltagande i ett flertal sammanhang utanför de formaliserade nätverk vi ingår i. Vi anordnar konferenser och seminarier i regionen för olika intressenter men deltar också aktivt i motsvarande arrangemang i övriga landet eller Europa, och ibland globalt. Det kan vara stort och smått med den övergripande filosofin att vi ska närvara där, och samarbeta med, de evenemang eller organisationer – personer som ger bäst utvecklingsnytta i vår region.

2.7...men verkar också i det lilla

En del av vårt påverkansarbete sker på mindre arenor. Vi för ett kvalificerat samtal med SJ om tågtrafikens omfattning till länet. Dess betydelse för besöksnäring och medborgarna i regionen är viktig samtidigt som det är en del i vårt arbete för ett Fossilbränslefritt 2030.

En del tvåpartssamtal t ex gällande företagsetableringar kan kräva stor diskretion och sker alltid med den professionalism som näringslivet efterfrågar vilket också kan innebära att svarstider måste vara betydligt snabbare än den vanligtvis långsamma politiska processen. Detta måste dock hanteras på ett sätt så det inte strider mot den insyn som vi som myndighet måste erbjuda.

2.8 Vi arbetar med stor öppenhet.....

Via Region Jämtland Härjedalens diarium är alla våra ärenden tillgängliga för envar. Det är det formella. I regiondirektörens direktiv för 2017 är skrivet att vi *”ska vara den lätt tillgängliga aktören för att stödja och stimulera regionala utvecklingsåtgärder inom kompetensförsörjning, infrastruktur och näringslivet och kultur”*. Det innebär att vi, via arbetsmodellen samhandlingstrappan, alltid är redo att lyssna på aktörers utvecklingssträvanden för regionen, det gäller såväl offentlighet, civilsamhället som näringslivet.

Via regionens hemsida finns alltid uppdaterad information samt information om via vilka kontaktvägar som våra medarbetare /våra sakområden kan nås. Ett Nyhetsbrev kompletterar nyhetsuppdateringarna på hemsidan.

Årligen anordnas Regiondagarna där *Läget i länet* diskuteras med alla intresserade parter, det är en öppen konferens där de regionala tillväxtfrågorna i länet står i centrum. Det är en mycket viktig arena för att kunna presentera det arbete som görs utifrån politikens prioriteringar och i förhållande till de samhällsutmaningar som vi måste förhålla oss till.

2.9...och är alltid beredda att förändra oss

Region Jämtland Härjedalen arbetar efter LEAN-principer. Det innebär en flexibilitet där vi arbetar med ständiga förbättringar och att vi alltid sätter kunden / medborgaren i centrum. Den som kontakter regionala utvecklingsförvaltningen får alltid prata med en livs levande människa i stället för tryck stjärna fyrkant och du behåller din plats i kön...

3. Vårt dagliga arbete utgår från verkligheten

3.1 Verkligheten i Jämtland Härjedalen förbjuder ”stuprörstänk”...

Den baslägeskartering av Regionala utvecklingsstrategin som genomförts under 2016, *Läget i länet*, visar tydligt på sambanden mellan olika sakområden. Ett framgångsrikt regionalt tillväxtarbete måste baseras på ett horisontellt synsätt där ofrånkomligt målkonflikter kommer i dagen likaväl som uppenbara förstärkningseffekter då flera parametrar bedöms samtidigt. Det ställer krav på organisationen och att arbetssättet är transparent och inriktat på att det är ett gemensamt uppdrag som ska lösas. Regionala utvecklingsförvaltningen har påbörjat ett internt utvecklingsarbete med mer utrymme för strategiskt samhandlande.

Det organisationsschema som återges på sidan 12 visar hur förvaltningen är uppbyggd. Hur detta än görs kan det inte återspegla det optimala sättet att organisera ett genomförande eftersom samhället inte är organiserat i statiska boxar.

3.2 ...och därför försöker vi bryta barriärer och tänka utanför boxen

Läget i länet-rapporten lyfter fram länets starka sidor och de områden där utmaningarna är stora och hoten lurar bakom knuten. Att växa i framgångarna och bryta ned hoten kräver inte sällan både nytänkande och mod. Till detta ska läggas de framtidsspaningar som vi själva gör och som andra gör vilka har relevans för vår utveckling. I det utvecklingsarbete som förvaltningen startat så poängteras betydelsen av *”modiga chefer som uppmuntrar medarbetarna att tänka utanför boxen och samtidigt tillåter att misstag sker”*

”Ibland måste man göra saker man inte vågar, annars är man ingen människa utan bara en liten lort”

*Jonathan i Bröderna Lejonhjärta,
Astrid Lindgren*

För att uppnå detta poängteras vikten av att chefskapet koncentreras mer mot utveckling och coachning av medarbetare och i mindre grad är operativt verksamma själva. Regional utvecklings chefer ska vilja vara chefer och ha som ledstjärna att omge sig av medarbetare med högre sakkompetens än sin egen.

3.3 Vad som är viktigast är ofta en bedömningsfråga...

Vad som är de viktigaste insatserna för ett framgångsrikt regionalt tillväxtarbete besvaras av en klok kombination av bakåttittande, statistik, analys, omvärldsspaning och mångas erfarenhet. Det finns sällan en lösning. Därför är det betydelsefullt med samtal och möten över organisationens områdesgränser, en form för detta har påbörjats hösten 2016 inom insatsområdet integration. Modellen ska utvecklas vidare till andra områden.

Övergripande för dessa bedömningsamtal runt behövliga insatser är att det ska landa i de två ledstjärnorna *längta till* och *växa i* vilket är regionens sammanfattande vision.

3.4förutom jämställdhet som är en odiskutabel tillväxtfaktor....

Regionala utvecklingsförvaltningen driver ett arbete över drygt två år, till 2018, för att lyfta fram jämställdhetsaspekter i regional utveckling. Det ska bidra till en jämställd regional tillväxt där kvinnor och män har samma makt och förutsättningar att nå inflytande i det regionala tillväxtarbetet och på likvärdiga villkor få tillgång till de resurser som finns för regionala satsningar på hållbar tillväxt. Arbetet är en fortsättning på arbetet med regionala handlingsplaner för jämställd regional tillväxt 2012-2014.

Arbetet är strukturerat i följande tre prioriteringar, som baseras på en tidigare genomförd nuläges- och behovsanalys:

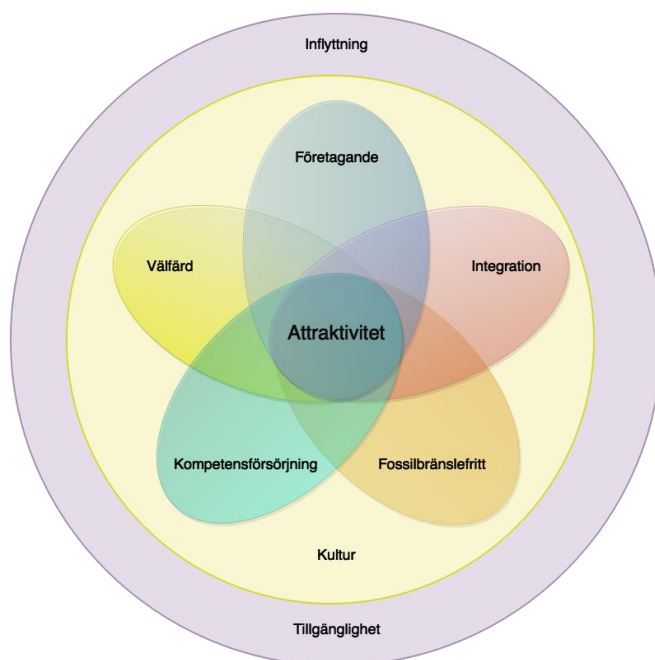
- Arbets- och beslutsprocesserna för regionens tillväxtarbete ska jämställdhetsintegreras med ett intersektionellt perspektiv
- Regionen ska integrera ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i det regionala tillväxtprogrammet och säkerställa att jämställdhetsintegrering med intersektionell analys tillämpas vid genomförandet av programmet.
- Utveckla regionens förmåga att styra, ställa krav och följa upp andra tillväxtaktörers jämställdhetsarbete.

3.4...och därför delar vi in vårt arbete i följande insatsområden:

Företagande, Kompetensförsörjning, Integration, Valfärd och Fossilbränslefritt samt Kultur och Tillgänglighet och dessutom det summerande Attraktivitet.

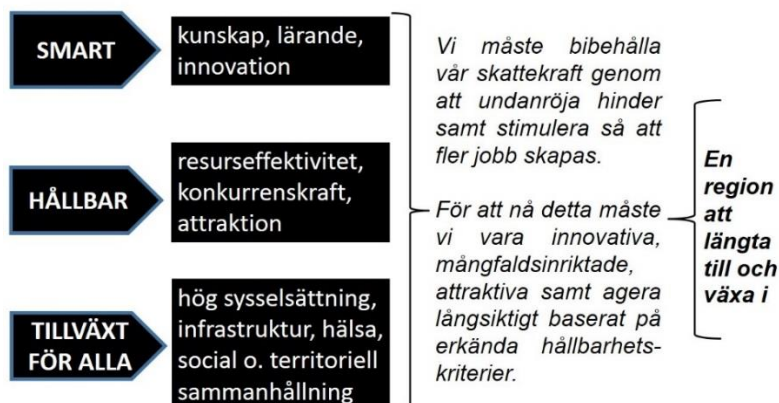
Sambanden mellan insatsområdena kan illustreras på nedanstående vis:

Inflyttning är inte redovisat som ett eget insatsområde, det är ett medvetet val för att poängtera dess mycket tydliga karaktär som ett horisontellt område. En ökad inflyttning är centralt för regionen för att balansera effekterna av en åldrande befolkning. Framgången inom samtliga sju insatsområden har på olika sätt direkt eller indirekt effekter på förutsättningarna att öka befolkningen. I allt det vi gör bär vi med oss vetskap om betydelsen av att region Jämtland Härjedalen behöver öka sitt invånartal, vilket sker i konkurrens med andra regioner.

4. Insatsområden

I den regionala utvecklingsstrategin tydliggörs sambanden mellan EUs övergripande politik och regionens kanske största utmaning, att bibehålla skattekraften, för att nå den fastställda visionen. Det är sammanfattat på nedanstående sätt:

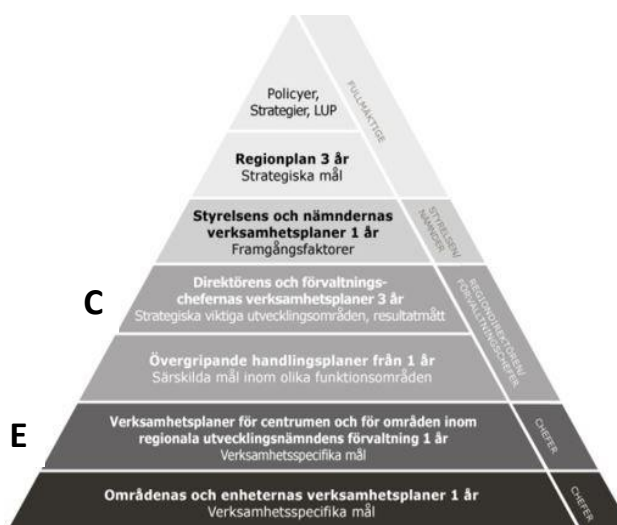

För att Regionala utvecklingsförvaltningen på ett optimerat sätt ska kunna nå de politiska mål som är uppsatta har vi valt att strukturera verksamhetsplanen utifrån 5+2+1+1 insatsområden, dessa är: **Företagande** **Kompetensförsörjning** **Integration** **Välfärd** och **Fossilbränslefrött** samt **Kultur** och **Tillgänglighet** och dessutom **Attraktivitet**. Alla de aktiviteter som sker inom områdena Kultur och Tillgänglighet har som sitt syfte att skapa en grund för de fem förstas framgångar. Sammantaget så skapar allt detta det åttonde insatsområdet Attraktivitet vilket är den konkreta uttydningen av region Jämtland Härjedalens vision *En region att längta till och växa i*. Det är på så sätt Regionala utvecklingsförvaltningen bidrar till bättre förutsättningar för ett starkt företagande och en samhällsnytta så att medborgarna kan leva ett gott liv och att besökare finner våra uttryck och vår geografi lockande. De åttonde insatsområdet Attraktion är också ett uttryck för det horisontella arbetet som berör samtliga insatsområden, nämligen **Inflyttning** och vår gemensamma strävan att få fler människor att välja Jämtlands län som en livsplats för sin försörjning och sitt välmående.

Ingen av dessa insatsområden kan stå för sig själv utan det är genom ett samspel mellan dessa insatsområden som regional utveckling åstadkoms. Regionala utvecklingsförvaltningens organisation är en administrativ struktur för att skapa bra arbetsmiljö, medarbetarutveckling och ett effektivt resursutnyttjande av tilldelade regionala medel samt externa medel som är till vårt förfogande.

Målstyrning

I Region Jämtland Härjedalens styrmodell redovisar denna verksamhetsplan nivå C vilken visar de strategiskt viktiga insatsområdena och hur förvaltningens arbetsmodell *Samhandlingstrappan* optimerar effektiviteten. På nivå E – respektive område i förvaltningens organisationsschema – redovisas de uppföljningsbara målen. Dessa finns tillgängliga i form av projekt-/aktivitetsblad på vår hemsida.

4.1 Insatsområde Företagande

Jämtlands län har den näst högsta nyföretagsamheten i befolkningen av samtliga län. Hela 72 procent av de jämtländska småföretagen vill växa, vilket är klart över genomsnittet för Sverige. Arbetslösheten ligger under rikssnittet och antalet lediga platser ökar starkt. Den inresande turismen omsatte 2015 nästan 4,7 miljarder kronor och är oerhört betydelsefull för sysselsättningen och bilden av regionen. Vår utmaning är att ett flertal företag har svårt att rekrytera rätt kompetens, liksom att få ännu fler företag att ha sin bas i Jämtlands län.

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- Utifrån erhållet villkorsbeslut handlägga och besluta om regionalpolitiska medel om 114 miljoner kr/år
- Utnyttja medel från Socialfonden och den regionala fonden genom mera riktade utlysningar
- Ge support och information kring de sökbara EU-medel som står till länets förfogande
- genomföra aktiviteter för att informera om våra möjligheter till medfinansiering avseende projekt- och företagsstöd
- Via serviceprogrammet ge stöd för att stärka servicen på landsbygden
- Skapa förutsättningar för etablering av nya företag tillsammans med länets kommuner
- Implementera regionens innovationsstrategi och dess handlingsprogram
- Via delägande i företagen Business Peak Region AB, Torsta AB, ALMI Företagspartner Mitt AB, VattenbruksCentrum Norr AB, Naboer AB samt de ekonomiska föreningarna Jämtland Härjedalen Turism och Coompanion (Kooperativ utveckling i Jämtlands län) underlätta och stimulera företagande samt landsbygdsutveckling, se vidare kapitel 7.
- Skapa förutsättningar så att FoU-innovationer kan avknoppas till kommersiella produkter.
- Stärka företagandet inom Social ekonomi
- Turistnäringen stärker exporten genom att öka de totala intäkterna från utländska gäster.
- Utveckla KKN-näringarna inom t ex gastronomi, musik och design
- Insatser för kompetensutveckling för verksamma inom KKN-näringarna gällande affärsmodeller mm.
- Systematiskt och strukturerat kvalitetshöja företagens energieffektiviseringar med målsättningen att de ska stärka sin position på en konkurrensutsatt marknad.
- Driva nätverk inom fastighetsbranschen för att stimulera energieffektivisering

4.2 Insatsområde Kompetensförsörjning

Den offentliga sektorn i Jämtlands län har högst bristtal i landet, det vill säga arbetsgivarna har svårt att hitta rätt kompetens. Svårigheten har ökat starkt senare år och 78 procent av arbetsgivarna uppger att de har upplevt en brist när de skulle rekrytera personer. Snittet för riket ligger på 63 procent. Bristen beror främst på de stora pensionsavgångarna inom vård och omsorg där det sker många ersättningsrekryteringar och det är här som de flesta lediga platserna finns. Inom fem år uppnår 6 100 pensionsåldern. Om ytterligare fem år är det 6 700 till. Den framtida arbetskrafts- och kompetensförsörjningen är en utmaning för alla parter i länet.

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- Utveckla den regionala Kompetensplattformen för tryggad kompetensförsörjning och tillväxt i regionen. Insatser för bättre matchning mellan tillgång och efterfrågan på kompetens.
- Utveckla förutsättningarna för mer näringslivsanpassade utbildningar t ex yrkeshögskolan och lärlingsutbildning. Följa bristyrkessituationen.
- Utveckla studie- och yrkesvägledning i regionens kommuner för alla kategorier
- Vidareutveckla samverkan i BUZ genom prioriteringar på skolhuvudmännens kompetensförsörjning, skolstrukturfrågor, nyanlända och skolans kvalitetsarbete.
- Utveckla lärcentra och vuxenutbildningen i regionen. Implementera det operativa programmet för livslångt lärande
- Utveckla plattformen Zappa för regionens skolor och utbildningar
- Implementering av Ungdomsstrategin med syftet att vara en attraktiv region för unga.
- arbeta med processer runt språk och språkstöd till utlandsfödda som väljer en vårdutbildning inom vård- och omsorgscollege samt i övrigt kvalitetssäkra utbildningen
- Vidareutveckla folkhögskolornas roll och verksamhet i det livslånga lärandet
- Utveckla, gemensamt med regional tillväxtansvarig i Västerbotten och Västernorrland, en statistik- och analysmodell för uppföljning av tillväxtarbetet
- Den andel ungdomar som slutar skolan i förtid ska vara under 10 %
- Erbjuder samordning av kurs- och konferensverksamhet för regionens kommuner

4.3 Insatsområde Integration

Integration handlar om att olika delar går samman till en helhet. Integration är en förutsättning för utveckling och tillväxt och är allas ansvar. För att uppnå integration mellan personer födda i Sverige och andra länder krävs en ömsesidig respekt och en förståelse för att människor är olika. Varje individ ska mötas utifrån sina behov. I Jämtland Härjedalen ska alla ha samma förutsättningar att vara delaktiga i samhället oavsett bakgrund. Det politiska målet är att ”Integration ska genomsyra hela det regionala utvecklingsarbetet” vilket är grunden för att klara den demografiska utmaningen och stora insatser krävs inom integrationsområdet.

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- Implementera Integrationsstrategin för ökad inflyttning till regionen och förbättrad integration.
- Aktivt använda Socialfonden som en resurs för att utveckla metoder
- Verka för att målet om att antalet utomnordiskt födda är detsamma som riksgenomsnittet
- Utveckla samarbete med kommunerna och arbetsförmedlingen kring frågor om inflyttades möjlighet till anställning
- Utveckla och förbättra metoder och processer i samverkan med övriga aktörer kring etableringen på arbetsmarknaden
- Utveckla modeller och strukturer för språkinläringen
- Samverka och stötta civilsamhällets insatser för integrationen av nyanlända och inflyttade i regionen
- Utveckla det pedagogiska arbetet med nyanlända och ensamkommande barn

4.4 Insatsområde Välfärd

Stark social sammanhållning är en viktig utvecklingsfaktor. För detta behövs väl fungerande samverkansarenor och insatser måste baseras på evidensbaserad kunskap. Likväl är jämställdhet och jämlikhet viktiga utvecklingsfaktorer. Ohälsoalet i Jämtlands län är högst i riket för både kvinnor och män och den psykiska ohälsan är ökande i hela länet. Kvoten av antalet uttagna föräldrapenningdagar mellan kvinnor och män är fjärden lägst i landet i Jämtlands län (före Uppsala, Gotland och Västbottens län).

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- Via kunskapscentrat FoU Jämt vara en öppen och inkluderande mötesplats, där olika aktörer kan utbyta erfarenheter, lära av varandra och utveckla processer som kan göra socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården mer kunskapsorienterad och kunskapsbaserad.
- Aktivt använda Socialfonden som en resurs för att utveckla metoder för förbättrad hälsa och kompetens hos anställda
- Medverka i genomförandet av den kommun- och regiongemensamma handlingsplanen för psykisk ohälsa
- att bistå länets kommuner med arbetet att utveckla en evidensbaserad socialtjänst inom områdena äldre – individ- och familjeomsorgen (IFO) – funktionsnedsättning
- Arbeta i enlighet med SocSam och SVOM's prioriterade strategiska områden.
- Erbjuda ett kvalitativt kulturutbud tillgängligt för alla
- Främja hälsa genom konst och kultur där kultur och upplevelser av konst ska erbjudas i vården

4.5 Insatsområde Fossilbränslefritt

Temperaturen i Jämtlands län beräknas öka med ca 3 – 5 grader enligt SMHIs klimatscenarior till slutet av seklet. Störst uppvärmning sker vintertid med dryga 5 grader och snötäcket minskar generellt i länet. Utvecklingen är helt avhängig hur användningen av fossila bränslen blir i framtiden. 2/3 av de fossila koldioxidutsläppen i länet kommer från transportsektorn. De totala utsläppen i Jämtlands län ligger något högre än snittet för riket per capita, trots att länet saknar tung processindustri.

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- tillsammans med länsstyrelsen driva processer för medvetandegörande, klimatanpassning och utsläppsreduktioner i bred samverkan med näringsliv, myndigheter och civilsamhället via Klimatrådet
- samordnande och kompetensutvecklande verksamhet av den kommunala energi- och klimatrådgivningen.
- Öka antalet solcellsanläggningar, laddstationer och laddbara fordon
- Ytterligare reucera förbrukningen av fossil eldningsolja
- Energieffektivisering i byggnader i enlighet med behoven framställda i Kommissionens Energiunionen samt bidra till implementeringen av EU's nollenergistandarden för byggnader
- Via kunskapsförmedling till olika aktörer öka produktionen av förnybar energi samt underlätta övergången till elmobilitet
- Minska CO₂ utsläppen i länets kollektivtrafik.

4.6 Insatsområde Kultur

Kultur kan ses ur olika perspektiv där kulturens egenvärde är en aspekt. Med en stark kulturpolitisk infrastruktur som erbjuder ett kvalitativt och rikt kulturutbud kan kulturen på olika sätt bidra till att utveckla länet. Uppskattningsvis finns 2000 företagare och 4500 sysselsatta inom de kulturella och kreativa näringarna i regionen. Studier visar att var tionde företagare i regionen är kopplad till kreativa och kulturella företag och verksamheter – en siffra som ökat de senaste åren.

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen främja
 - kvalitet och konstnärlig förnyelse
 - ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
 - allas lika möjligheter att delta i kulturlivet oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, funktionsnedsättning eller etnisk och kulturell bakgrund
 - barns och ungas rätt till kultur
 - internationellt utbyte inom kulturlivet
 - att de nationella minoriteternas kultur- och kulturarv synliggörs
- förvalta och besluta om statliga medel till kultur om totalt ca 30 miljoner kr/år
- i samverkan med kommunerna och civilsamhället komplettera, stödja utveckling och bidra till ett dynamiskt utbud av kultur i regionen som en integrerad del i det regionala utvecklingsarbetet
- uppföljningsdialoger sker löpande med verksamheterna, länets kommuner och inom ramen för KulturZ
- erbjuda ett demokratisk och tillgängligt kulturutbud
- via verksamhetsområde kultur´s egna verksamheter *Scenkonst(Estrad Norr)*, *Bildkonst*, *Design*, *Film*, *Hemslöjd* samt *Regional biblioteksverksamhet* bidra till övriga insatsområden
- området samverkar med huvudmännen för de statsbidragsberättigade verksamheterna; *Stiftelsen Jamtli*, *Föreningsarkivet J/H* och *Riksteatern J/H*.

4.7 Insatsområde Tillgänglighet

Jämtlands län tillhör ett av Europas glesast befolkade med en statlig väglängd om ca 600 mil och en total väglängd om 4100 mil. Glest boende ställer också stora krav på bredband inför omställningen till ett digitalt samhälle. Det ekonomiska utrymmet i länstransportplanen för statliga väg och cykelnätet är ca 43 miljoner kr/år och bredbandsutrollningen ställer krav på engagemang från civilsamhället. De växande klimatproblemen ökar behoven av en samordnad översikts- och trafikplanering som också omfattar landsbygden

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- ta fram en Länstransportplan för tiden 2018 – 2029 och medverka i projekt inom infrastruktur och kommunikationer.
- fungera som regional kollektivtrafikmyndighet, där Länstrafiken i Jämtlands län AB och Norrtåg AB verkar på regionens uppdrag.
- Verka för bättre fjärrtågsanslutningar och tillgänglighet, framför allt nattåg.
- underlätta elektrifieringen av transportsektorn genom att verka för ökad laddinfrastruktur för laddfordon.
- leda arbetet med en digital agenda för regionen samt att ta fram handlingsplaner för utvecklade digitala tjänster och dess användning.
- verka för att det regionala bredbandsmålet nås
- skapa förutsättningar att delta i kulturlivet oavsett bostadsort genom kollektivtrafiken

4.8 Insatsområde Attraktion

Turismen i Jämtlands län omsatte 4,65 miljarder kr år 2015 och antalet gästnätter var 10,3 miljoner varav 2,9 miljoner i kommersiellt boende, det genererade cirka 6700 årsarbeten och 625 miljoner kr i skatteintäkter, det var en ökning jämfört med året tidigare om ca 10%. Attraktion är dock inte bara turism; befolkningen i Jämtlands län lika få som för 100 år sedan, samtidigt har riket ökat med 4,3 miljoner personer. Slutsatsen av det är att länets attraktionskraft behöver öka för att få fler företagsetableringar och fler innevånare.

Vi koncentrerar vårt arbete på att:

- implementera Ungdomsstrategin med syftet att vara en attraktiv region för unga.
- informera om möjligheterna att ersätta giftiga ämnen från produkter och i förskolemiljöer
- systematiskt arbeta med jämställdhetsintegrering gällande alla samhällsområden.
- erbjuda ett kvalitativt utbud av kultur
- främja ett starkt förenings- och organisationsliv
- Fortsätta arrangörsutvecklingsarbetet med särskild inriktning på unga arrangörer
- I en horisontell ansats genom förvaltningens alla insatsområden verka för ökad inflyttning och synliggörande av dolda jobb
- I samarbete med privata och offentliga organisationer, fortsatt arbete på temat mat/gastronomi, kultur och turism som en attraktion för turism och inflyttare till regionen

5. Ekonomi

Förutsättningar

Inför 2017 har Region Jämtland Härjedalen räknat upp regionbidrag / nettobudget med 2,6 % genom beslut i regionfullmäktige i juni 2016.

För de delar av förvaltningens verksamheter som är primärkommunala uppdrag tecknades ett särskilt avtal för 2015 och framåt. Avtalet innebär att ersättningen från och med 2016 räknas upp på samma sätt som regionbidraget, det vill säga 2,6 % år 2017.

En stor del av regionala utvecklingsförvaltningens finansiering kommer från andra källor än regionbidrag. I planen beräknas dessa inflationskompenserats med 1%. För de statliga kulturbidragen i den så kallade samverkansmodellen väntas inte beslut förrän i januari 2017.

För lönerörelsen har avsatts 2,0 % löneökning från april 2017 i denna plan.

Inprioriteringar med finansiering enligt särskilt beslut

Inför 2017 har ett antal inprioriteringar som bedömts viktiga för måluppfyllnad i förhållande till regionala utvecklingsstrategin (RUS) och politiska prioriteringar enligt tidigare planer, beslutats via primärkommunala samverkansrådet och Regionala utvecklingsnämnden. Det gäller fyra tjänster totalt och berör områdena integration, kompetensförsörjning, demografi samt statistik och analys, totalt 2.9 Mkr.

Inprioritering med finansiering inom tilldelad ram

För att säkerställa att även vår region ska tillgång till en inkubator som bistår entreprenörer och innovatörer som strävar efter att nå ut med en idé eller en produkt på marknaden, har regionala utvecklingsnämnden avsatt 1,5 Mkr. Inkubatorn, som ska drivas av Peak Region Science Park AB, finansieras genom omfördelning inom förvaltningens tilldelade ram. Förvaltningens verksamhetsområden har i de flesta fall en besparing om 0.6 % vilket klaras genom vardaglig effektivisering. Vidare har finansieringen av delägda bolag – Almi Mitt AB, Torsta AB – fått en mindre neddragning eller utebliven uppräkningslik som för Jämtland Härjedalen Turism ek förening. Slutligen sker en mindre reduktion av nettobudget för interkommunala ersättningar vid folkhögskolorna.

Koncernbudget 2017

I en sammanställd budget ska förvaltningsorganisationen och de aktiebolag och föreningar där regionen har ett väsentligt inflytande redovisas. Med väsentligt inflytande menas i regel de aktiebolag där regionen har minst 20 procent av aktiekapitalet eller röstetalet. Undantag kan göras för bolag vars omslutning är så liten att den endast obetydligt påverkar koncernens resultat och ställning. Den sammanställda budgeten redovisas för hela Region Jämtland Härjedalen i finansplanen, vilken beslutas av Regionfullmäktige i november.

Följande aktiebolag, med koppling Regionala utvecklingsförvaltningen, ägs till minst 20%.

Företag	Budgerat resultat totalt	Ägd andel
Länstrafiken i Jämtland AB	+ 85 tkr	100 %
Torsta AB	+ 617 tkr	40 %
Norrtåg AB		25%
Almi Företagspartner Mitt AB	-523 tkr	24,5 %
Vattenbrukscentrum Norr AB	+ 346 tkr	20 %

Ekonomisk plan 2017-2019

Enligt kommunallagen skall varje år upprättas en budget för nästa kalenderår och en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. För 2017, 2018 och 2019 har regionbidraget, med vissa justeringar, räknats upp med 2,6%, 2,8% respektive 3,4%, vilket är i nivå med prognosen för landstingsprisindex (LPIK). Verksamhetens intäkter har räknats upp med 1% årligen, med undantag för ersättningen från kommunerna som i gällande avtal ska följa regionens uppräknings. För personalkostnaderna räknas med årliga lönerörelser på i genomsnitt 2,0%.

Balansbudgeten redovisas ej separat för Regionala utvecklingsförvaltningen. Region Jämtland Härjedalen har en gemensam balansräkning som redovisas i finansplanen.

Resultatbudget

(tkr)	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	91 986	92 906	93 835
Personalkostnader	- 78 865	- 80 048	- 81 249
Verksamhetens övriga kostnader	- 323 763	- 333 288	- 345 116
Avskrivningar	- 898	- 1 000	- 1 000
Finansnetto	- 60	- 70	- 70
Verksamhetens nettokostnad (Regionbidrag)	311 600	321 500	333 600

Budget 2017 per verksamhetsområde

<u>Område / Enhet</u> (tkr)	Externa intäkter	Interna intäkter	Reg.bidr/ Netto- budget	SUMMA INTÄK- TER	Personal	Externa omkost- nader	Interna omkost- nader	Avskriv- ningar	SUMMA KOST- NADER
Förvaltningschefen inkl. fy-gemensamt	1 700	8 606	4 536	14 842	-4 165	-4 520	-5 774	-383	-14 842
Näringsliv	8 828		24 892	33 720	-9 885	-22 300	-1 535		-33 720
Kompetens, Utbildn + Attrakt. och Livsmiljö	45 612	694	27 281	73 587	-44 291	-14 742	-14 313	-241	-73 587
Infrastruktur och Kommunikationer			198 395	198 395	-3 595	-194 202	-598		-198 395
Kultur	22 207	6 377	56 526	85 110	-16 929	-56 518	-11 390	-273	-85 110
SUMMA	78 347	15 677*	311 630	405 654	-78 865	-292 282	-33 610*	-897	-405 654

*Differensen mellan interna intäkter och interna omkostnader (17 933 tkr) avser kostnader där intäkten redovisas i andra förvaltningar. Största posten avser internhyror

6. Mål och resultatmätt

6.1. Särskilda prioriteringar

Nämnden har för 2017 beslutat om fem speciella och övergripande prioriteringar vilka ska ses som horisontella och genomsyra hela arbetet i förvaltningen. Dessa är:

- Integration och demografi
- Näringslivsutveckling
- Miljö och klimat
- Regional översiktsplan
- Jämställdhet

För dessa sker särskild uppföljning i enlighet med nämndens verksamhetsplan dels vid års- och delårsbokslut men också i form av en allmän lägesrapportering vid förutbestämda tidpunkter en gång per verksamhetsår. Detta sker i enlighet med den modell för uppföljning av framgångsfaktorer som nämnden beslöt om 4 oktober 2016, RUN/303/2016 vilket redovisas nedan. Många aktiviteter är rullande över flera år och där dessutom målbilden är föränderlig eftersom omvärlden förändras. Därför är det genomförda aktivitetens **resultat** som redovisas och bedöms:

 Grön pil om aktiviteter genomförs i enlighet med årsplan vid mättillfället och avsedda resultat har uppnåtts eller bedöms komma att uppnås.

 Gul pil om aktiviteter har genomförts eller påbörjats men det är osäkert om aktiviteterna kommer att uppnå avsedda resultat.

 Röd pil om det bedöms vid mättillfället, eller konstateras vid årsbokslut, att genomförda aktiviteter ej kommer att uppnå / har uppnått avsett resultat.

 Randig grön pil om aktiviteter genomförs i enlighet med årsplan vid mättillfället men avsedda resultat inte har uppnåtts eller bedöms komma att uppnås beroende på att externa aktörer – med t ex beslutsföreträdare hindrar / försvårar genomförandet.

Regionplan	Regionala utvecklingsnämnden	Genomförda aktiviteter
Särskild prioritering Integration och demografi:		
Integration ska genomsyra hela det regionala utvecklingsarbetet.	Utveckla modeller och strukturer för språkinläringen	
	Samverka och stötta civilsamhällets insatser för integrationen av nyanlända och inflyttade i regionen	
Jämtland Härjedalen har en ökad inflyttning med fler i arbete och ökat företagande	Nära samverkan med kommuner och näringsliv gällande inflyttning och rekrytering	
Kulturen ska ha en viktig roll för regional utveckling, hälsa, delaktighet, inflyttande och personlig utveckling.	Utveckla det pedagogiska arbetet med nyanlända och ensamkommande barn	

Särskild prioritering Näringslivsutveckling		
Stimulera så att innovativa och framtidsinriktade idéer blir färdiga produkter och tjänster genom bra stöd, god beredskap och snabb hantering	Delta på företagarföreningars möten med information kring stöd- och sökmöjligheter	
	Verka för att besöksnäringen fortsatt utvecklas i regionen	
Insatser för att trygga kompetensförsörjningen i regionen	Insatser för att förbättra matchningen mellan utbildningssystemet och arbetslivets behov av kompetens	
Särskild prioritering Regional översiktsplan		
Effektiv infrastruktur kring vägar, järnvägar, flyg, bredband och digital teknik.	Verka för ett ökat kollektivt resande	
Reglemente eller Villkorsbeslut	Regionala utvecklingsnämnden	Genomförda aktiviteter
Särskild prioritering Miljö och klimat (Mål- och resultatmått inom miljö återfinns även inom det strategiska området Verksamhetsresultat under punkt 6.3)		
Hållbarhet	Verka för ökat antal laddstolpar i länet och produktion av fordonsbränsle av resurser i regionen	
	Ett aktivt ledningsarbete inom Klimatrådet	
Särskild prioritering Jämställdhet (Mål- och resultatmått inom miljö återfinns även inom det strategiska området Verksamhetsresultat under punkt 6.3)		
Aktivt verka för jämlikhet och jämställdhet i det regionala utvecklingsarbetet	Implementering av ”Handlingsplan jämställd regional tillväxt”	

6.2. Insatsområdenas prioriteringar

All operativ utåtriktad verksamhet som utförs i förvaltningen tillhör något av de olika insatsområdena som är beskrivna i avsnitt 4. Respektive organisatoriska område har verksamheten strukturerad via projekt-/aktivitetsblad där målen finns förtecknade. Uppföljning sker i huvudsak löpande i det organisatoriska området. I förvaltningens årsredovisning redovisas detta samlat kopplat till fullmäktiges samhällsmål enligt samma uppföljningsmodell som för punkt 6.1, de särskilda prioriteringarna.

6.3. Regionövergripande prioriteringar

Regionplanens strategiska mål inom området medarbetare:

- Attraktiv arbetsgivare
- En god arbetsmiljö
- Kompetensutveckling och karriärvägar
- En kompetensförsörjning som understödjer omställning till framtidens behov
- Minska sjukfrånvaron för Region Jämtland Härjedalens medarbetare

Förvaltningschefens mål och aktiviteter	Utgångsvärde 2015	Målnivåer			Aktivitet
		2017	2018	2019	
Vidmakthålla den låga sjukfrånvaron totalt. Minska kvinnornas sjukfrånvaro och vidmakthålla männens.	Totalt; 3,4%, kvinnor:4,6 % män: 1,8% OBS, 2014 års siffra	Totalt; 3,4 %, kvinnor:4,0 % män:1,8 % siffror från	Totalt; 3,4 %, kvinnor: 3,8 % män: 1,8 % VP 2016,	Totalt; 3,4 %, kvinnor: 3,4 % män: 1,8 %	Kontinuerligt följa upp sjukfrånvaro samt arbeta med tidiga insatser.
Ökat arbetsmiljöindex	Totalt 4,83	4,9	4,95	5,0	Jobbar med förbättrade rutiner och utbildning i samverkansavtal och tydliggörande av organisationens struktur
Ökat index för bemötande med respekt för förbättrad värdegrund	Index 5,0	5,1	5,15	5,2	Kartlägga vad är ett bra bemötande. Definieras på respektive APT för att sedan utmyнна i en eventuell handlingsplan
Alla områden och enheter ska genomföra skydds rond		100 %	100 %	100 %	Tydliggöra vad materialet finns. Göra en tidsplan för när skydds rond ska genomföras
Individuell kompetensplan		50 %	75 %	100 %	Kompetensplan utformas med respektive medarbetare i samband med medarbetarsamtalet
Kunskap om processarbete enligt Lean		75 %	100 %	100 %	Allt förbättringsarbete ska anpassas till Lean där så är möjligt
Ökad kunskap om jämställdhet inom den regionala tillväxtansvaret		75 %	100 %	100 %	Individuellt genomförande av webbutbildning 2017 där efter dialog på APT

Regionplanens strategiska mål inom området verksamhetsresultat:

- God ekonomisk hushållning
- Långsiktigt hållbar verksamhet.
- Effektiva processer.
- Fördjupat arbete för att minska kostnader och öka intäkter.

Målområde hållbar verksamhet

Förvaltningschefens mål och aktiviteter	Utgångsvärde 2015	Målnivåer			Aktivitet
		2017	2018	2019	
Andelen ekologiska livsmedel inom våra folkhögskolor		30 % av det totala utfallet av livsmedelsinköpen			
Socialt etiskt märkta livsmedel		Minst 6%	Om möjligt öka; tillgångsberoende		
koldioxidutsläppen från förvaltningens tjänsteresor		Minska med 10 % mot 2015	Fortsatt minskning		
Öka medarbetarnas kunskap och engagemang om miljöfrågor		Fördjupad dialog vid två APT			Enligt APT-mall vid varje tillfälle

7 Koncernbolagen

Länstrafiken i Jämtland AB (ägd andel 100%)

Länstrafikens uppdrag är att operativt svara för de uppgifter som krävs för att upprätthålla en allmän kollektivtrafik i länet och till angränsande län ex vis upphandling, avtalsuppföljning, framtagning av tidtabeller, hantering av biljettintäkter, biljettmaskiner, hållplatser, marknadsföring statistik och bussgoods.

Trafikutbudet är stabilt. Bolagets affärsidé är Länstrafiken erbjuder sina kunder tid till annat genom smarta, smidiga och snabba resor.

Mål för verksamheten finns angivna i Trafikförsörjningsprogrammet. Självfinansieringsgraden ska öka, antalet resor ska öka, kundnöjdheten ska öka, andel fordon med låggolv eller hiss ska öka, nöjdhet med färdtjänstresa ska uppgå till minst 90 % under programperioden, kollektivtrafikens marknadsandel ska öka och utsläppen av CO₂ ska minska. Internt har bolaget mål för personalens arbetsmiljö, bussgoods utveckling m m.

För 2017 budgeteras 173,9 mkr i ägarbidrag.

Norrtåg AB (ägd andel 25 %)

Region Jämtland Härjedalen har uppdragit åt bolaget att bedriva persontågtrafik på dagtid i respektive län samt mellan länen och angränsade län enligt överenskommelse med staten/Trafikverket tillsammans med kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland.

I samverkan med ägarna ska bolaget planera, upphandla och samordna persontrafik med hög kundtillfredsställelse. Arbetet ska ske i enlighet med avtalet med Trafikverket om utveckling av regiontågtrafiken i länen. Trafik för arbetspendling är viktigt att tillgodose.

De två större linjerna Umeå-Sundsvall och Sundsvall-Östersund-Storlien har ett stabilt trafikutbud, bra resande, bra turtäthet och hög regularitet och punktlighet som bidrar till en positiv utveckling.

För 2017 budgeteras 18,8 mkr i ägarbidrag för Region Jämtland Härjedalens andel.

Transitio (ägd andel 5 %)

Bolaget ägs av landets RKM som har tågtrafik.

Transitio AB ska anskaffa och förvalta tågfordon för uthyrning till de regionala tågtrafikbolagen. Transitio AB tillhandahåller även sk tungt underhåll för tågfordonen. Norrtåg AB hyr tåg genom bolaget.

Bolaget är stabilt och sköter sina åtaganden. Bolaget har följande mål och utvecklingsområden för de närmsta åren.

- Leveranskvalitet på nyanskaffade fordon
- Utveckling av hyresavtal, bl a parternas respektive ansvar
- Förvaltningsplaner för resp fordonstyp
- Nyckeltal uppföljning av fordonsstatus och hyrestagare
- Leveransprojektavtal med uppdragsgivare
- Transparens vid finansiering

Torsta AB - ett kunskapscentrum för de gröna näringarna (ägd andel 40%)

Torsta AB ägs av Region Jämtland Härjedalen (40 %), Jämtlands Gymnasieförbund (20 %), SCA Skog AB, Sveaskog Förvaltnings AB, AB Persson Invest, Skogsägarna Norrskog Ekonomisk Förening, (vardera 5 %), Lantbrukarnas Ekonomi AB (15 %) samt Träutveckling i Jämtland AB (5 %).

Bolaget är ett kunskapscentrum som ska tillgodose och utveckla de gröna näringarnas behov av ny kunskap, nya idéer och nya kontakter. Torsta ligger i Ås, men finns till för och är aktiva i hela regionen. Verksamheten erbjuder utbildningar och kurser för både unga och vuxna som leder till jobb och arbetar med företags- och landsbygdsutveckling samt erbjuder god mat och konferensmöjligheter i lantlig miljö. Torsta AB vill bidra till ökad lönsamhet i branschen och vara de gröna näringarnas självklara källa till kunskap.

Almi Företagspartner Mitt AB (ägd andel 24,5%)

Almi Företagspartner Mitt AB ägs av Almi Företagspartner AB (51 %), Region Jämtland Härjedalen (24,5 %) samt Landstinget i Västernorrland (24,5 %)

Almi skall bidra till hållbar tillväxt och innovation genom att förbättra möjligheterna att utveckla konkurrenskraftiga företag såväl nationellt som globalt. Bolaget ska erbjuda tjänster inom rådgivning och utlåning i huvudsak riktat till företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Verksamheten ska medverka till att konkurrenskraftiga, och därmed hållbara, små och medelstora företag utvecklas och blir fler. Med hållbar tillväxt avses tillväxt i bolag som bedöms vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara över tid.

Bolaget ska aktivt söka nya kunder och verksamheten ska utgå från behoven hos företagen regionalt.

Bolaget ska arbeta mot alla kunder i målgruppen men ha ett särskilt fokus på tidiga skeden i termer av livscykel eller i termer av expansionsfaser såsom produkt- och tjänste- eller marknadsutveckling, samt kvinnor och personer med utländsk bakgrund.

Almis verksamhet ska vara marknadskompletterande och riktas mot företag som inte får sitt behov av finansiering eller rådgivning tillgodosett av marknadens privata aktörer.

Bolaget ska samverka med privata och offentliga aktörer vars syfte är att finansiera och på andra sätt stödja företagsutveckling samt internationalisering av näringslivet.

Vattenbrukscentrum Norr AB (ägd andel 20%)

Vattenbrukscentrum Norr AB ägs av Fiskodlare i Norr Ek. för. (40 %), Region Jämtland Härjedalen (20 %), Akvakulturforskare i Norr Ek. för. (20%) samt SLU Holding (20 %).

Företagets kärnverksamhet har varit och är att bedriva forskning och försök samt upplåta anläggningen till externa forskare framförallt från Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Det är forskarna från universitetet som leder och ansvarar för de flesta försök och vi stödjer och ansvarar för den dagliga driften. Anläggning som är unik i Sverige är byggd för försöksverksamhet. Försök har även utförts på uppdrag av kommersiella aktörer.

Vattenbrukscentrum Norr har numer även konsultverksamhet i sin verksamhet. Bolaget har via utökad kompetens skaffat sig möjligheter att göra ekonomiska beräkningar som är nödvändiga inför en etablering och arbetar även som konsulter.

Business Peak Region AB (f.d. Mid Sweden Science Park AB, ägarandel 15%)

Peak Region AB ägs av Samling Näringsliv Jämtlands län Ek. förening (55 %), Region Jämtland Härjedalen (15 %), Östersunds kommun (15 %), Krokoms kommun (7,5 %) och Åre kommun (7,5 %).

Bolaget skall främja en hållbar tillväxt genom utveckling av en kreativ och innovativ miljö för utveckling av människor och företag. Bolaget gör det genom att stödja företag samt aktivt arbetar för nya etableringar inom regionen Jämtland - Härjedalen. Bolaget ska verka för önskad kompetensförsörjning, en attraktiv bild av regionen som plats för att arbeta, bo och besöka samt för utbyggd infrastruktur. Bolaget skall ha fokus på att främja utvecklingen i Östersund-Krokom-Åre regionen samt övriga delar av Jämtlands län genom ett nära samarbete mellan näringslivet, universitetet och offentlig sektor. Bolaget ska sälja tjänster och produkter som är relevanta för regionens gemensamma innovationssystem där särskild fokus läggs på kunskaps och forskningsbaserad verksamhet.

Naboer AB (ägd andel 11,76%)

Naboer AB ägs av 3 svenska kommuner (Krokom, Åre och Östersund) och 8 norska kommuner samt av Nord- och Sør-Trøndelags fylkeskommuner samt Region Jämtland Härjedalen, Totalt 14 ägare som tillsammans äger 17 andelar, varav Region Jämtland Härjedalen äger 2 andelar.

Naboer AB:s uppdrag är att verka för att på ett operativt sätt, långsiktigt utveckla, vårda, förstärka och belysa banden mellan Jämtland och Trøndelag.

Syftet är att skapa gemensamma mervärden genom interregional utveckling.

Aktiviteterna formuleras ofta som projekt. Interregsystemet är en viktig samarbetspartner och ett viktigt verktyg. Det är ett anpassat program för gränsöverskridande utveckling. Bolagets roll kan vara projektägare, projektledare, samverkanspart eller att bolaget skapar/initierar projekt åt andra organisationer. Naboer AB har inget uttalat ekonomiskt vinstsyfte med sin verksamhet.

8 Bilaga: Fördjupad projekt- och aktivitetsredovisning med mål

I kapitel 4 har de 8 olika insatsområden som vi verkar inom redovisats i form av ca 60 ”att-satser” visande vad vi koncentrerar vårt arbete på. Som tidigare har beskrivits så strävar vi efter att bedriva regional utveckling med ett helhetsperspektiv utifrån att väldigt mycket hakar i varandra och inte kan särskiljas.

För att tydliggöra de projekt vi driver inom olika områden samt djupare kunna förklara olika aktiviteter redovisas dessa i projekt- / aktivitetsblad, totalt drygt 40 st, där också syfte, mål och förväntat resultat är angivet. Dessa är en del av regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan och finns tillgängliga via Regional utveckling på hemsidan www.regionjh.se. Dessa blad är inget statistiskt material utan uppdateras under pågående verksamhetsår. Även nya blad tillkommer då ny aktivitet eller ett nytt projekt startas. En uppdaterad projektbladssammanställning finns på hemsidan i anslutning till bladen.

Aktivetsblad.....
Verksamhetens namn

Områdesenhet:
Huvudsaklig personal:
Samarbetspartners:
Årsbudgetersättning:

Uppdrag

Förstoring på nästa sida

REGION JÄMTLAND
HÄRJEDELEN

regionjh.se

Projektbeskrivning
Projekt / aktivitetsbeskrivning (projektteam)

Projektlägare:
Projektledare:
Samarbetspartners:
Projektbudget:
Projektperiod:

Projektgrund

Förstoring på nästa sida

REGION JÄMTLAND
HÄRJEDELEN

regionjh.se

Som beskrevs i kapitel uppföljning av de mål som är kopplade till projekt och aktiviteter i huvudsak i det organisatoriska området där respektive områdeschef har resultatansvaret. I förvaltningens årsredovisning redovisas detta samlat kopplat till fullmäktiges samhällsmål enligt samma uppföljningsmodell som för punkt 6.1, de särskilda prioriteringarna.